

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku:

17. 5. 2010

Jméno a příjmení studenta:

Barbora Szilvayová

Obor

český jazyk - občanská výchova

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

Oponent diplomové práce:

PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího práce)

Název práce:

Ekonomické aspekty aktuálních problémů evropské migrace se zřetelem k České republice

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka se snažila uchopit problém velmi poctivě a v poměrně širokém záběru. Kladným důsledkem tohoto přístupu je zachycení historického, ekonomického i dalších aspektů problému v evropském i národním kontextu. Logická struktura je z tohoto hlediska správně řazena a jsou v ní obsaženy všechny důležité rysy tématu. Nevýhodou tohoto přístupu je snaha zahrnout do kompilace co nejvíce aspektů spíše než vybírat ty nejpodstatnější. To se projevuje v některých podkapitolách, např. v 3.3.1 Poválečná migrační politika českých zemích, které mohly být buď redukovány nebo vypuštěny. Cíle práce jsou stanoveny vhodně a práce je přínosná jako poměrně zevrubně zpracovaný kompilační přehled aktuálních problémů migrace se zřetelem k ČR, což plně odpovídá zadání.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce, výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka vyhledala a prostudovala dostatečné množství odborné literatury i datových zdrojů, včetně anglické, na kterých postavila mnohdy až překvapivě fundovaný výsledný text. Zejména to platí pro úvodní části práce pro téma práce - 6. kapitolu.

3. Metodologická a metodická stránka práce

A	B	C	N
---	---	---	---

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

Cílem této práce bylo vybrat a popsat aktuální problémy evropské ekonomické migrace se zřetelem k regionu České republiky v historickoekonomickém kontextu za využití odborné literatury zaměřené na tuto problematiku, odborných publikací v kombinaci se statistickými zdroji v podobě analýz, zpráv a studií a mohu konstatovat, že tento cíl byl splněn na výborné úrovni. Užití heuristické i kompilační metody a zejména značný rozsah všech zdrojů tvořily

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

A	B	C	N
---	---	---	---

Splnění výše uvedených podmínek, velké pracovní úsilí a nasazení autorky, její schopnost analyzovat shromážděný problém a převést jej do věcně odborného i logicky členěného textu jsou hlavními aktivy diplomantky. Prokázala tím nejen značný rozsah získaných znalostí, ale i svou schopnost tvůrčího myšlení a ve většině textu i schopnost psát srozumitelně. Kritické výtky jsou samozřejmě k těm pasážím, odstavcům či větám, které neprošly ještě důkladnější revizí a mohly být buď opraveny, nebo vypuštěny. Ale nejsou to ony, které charakterizují celou práci, naopak.

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

A	B	C	N
---	---	---	---

Dosažení cíle předpokládalo, že vznikne nový výstup kompilačního typu, který shrne nejdůležitější charakteristiky tématu z hlediska historické posloupnosti jeho vývoje a doplní je o informace o jeho aktuálním stavu. To bylo splněno.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce je psána na dobré stylistické a gramatické úrovni a je zřejmé, že autorka zvládla dobře i odbornou terminologie příslušných částí práce. Vyskytují se však i drobné chyby, přepisy nebo nesrovnalosti, které jistě bylo možno důslednější korekturou odstranit. Namátkou uvádím případy ze stran:

17 - Termín *pašerování* spíše pašování; poslední věta v posledním odstavci - je zde nesprávná skladba věty.

22 - Definice cizince je sice obtížná k pochopení už v citovaném zákoně, ale v odstavci na str. 22 je zřejmě nepřesná.

23 - Poznámka č. 12 zřejmě totéž.

46 - Název Mapy 1 je zjevným přepisem.

58 - Chybí čárka před avšak.

- 77 - Předložka *do* konce 2. svět. války je chybná.
 80 - Bulharsko a Rumunsko *vstoupily*.
 85 - Zde jsou chybně čárky v textu a opět se vyskytuje termín *víceméně*.
 86 - Zde je chybná stavba věty v prvním odstavci.
 90 - Graf č.3 Chybně *počet obyvatel*. Jedná se o počet obyvatel v produktivním věku?)
 91 - Struktura cizinců podle délky pobytu je v Tabulce 5, ne v Tabulce 4
 124 - Zde je chybný smysl věty a další chyby.
 131 - Výraz v citaci ... *Ze Zákona o zaměstnanosti*, nikoli Zákonu.
 134 - Zde je chybně čárka před spojkou či v poměru slučovacím.
 136 - Zde chybí čárka před vedlejší větou.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N
---	---	---	---

K formální stránce práce nemám připomínek, Je zdařilá, používání poznámkového aparátu je také bez připomínek a grafická stránka práce je velmi dobrá.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Z kritický výtek, které bych jako vedoucí práce mohl mít, vyberu tři, na které by měla diplomantka reagovat při obhajobě. Jejich váha je však pouze relativní a nesnižuje celkový velmi dobrý dojem z práce. To předesílám.

První problém, který existuje, vzniká ze snahy autorky o co největší komplexnost charakteristiky migrace. Když ji vidí z historického pohledu, má v některých pasážích těžkosti s jejím uchopením (i pochopením). Je to patrně zejména v pasáži podkapitoly 3.2.1 *Německo*, která je velmi komplikovaná předmětně i slohově, některé problémy jsou nesprávně vyloženy (na straně 50 např. problém tzv. *Totaleinsatz*). Jistě stálo za úvahu tuto partii výrazně redukovat a navíc u tematiky Postupimské konference (navazující text) volit vhodnější formulace.

Druhý problém je nedokončená následná charakteristika migračních destinací. Autorka měla buď dokončit proporcionálně tento přehled, nebo jej výrazně redukovat.

Patrně nejzávažnějším problémem je autorkou předložený popis trhu práce u nás a problematika nezaměstnanosti, resp. úlohy nezaměstnanosti cizinců v ní. Otázka tedy zní, zda je zjišťována míra nezaměstnanosti cizinců u nás a jakou roli hraje v obecné (resp. registrované) míře nezaměstnanosti u nás?

Závěr

Diplomová práce *Ekonomické aspekty aktuálních problémů evropské migrace se zřetelem k České republice* Barbory Szsilvayové je zdařilým příspěvkem autorky k tématu, který zachycuje aktuální ekonomické problémy migrace České republiky v kontextu Evropské unie.

Výhodou jejího pojetí je úspěšný pokus o pojmové, ekonomické i historické vymezení a ukotvení problému. Pro jeho zvládnutí autorka nashromáždila skutečně rozsáhlý soubor odborné literatury i informací a za to je třeba ji pochválit. V těchto zdrojích se poměrně rychle a zdařile orientovala a prokázala jednoznačně svou schopnost vytvářet fundovaný kompilační text na velmi dobré úrovni, což je posuzováno z hlediska možnosti využití práce jako přehledového materiálu ke studiu komplexu migračních otázek v kurzech společenskovedních předmětů na katedře společenských věd.

Tím splnila cíl, který si stanovila a podle mého názoru splnila i podmínky pro doporučení práce k obhajobě. To vše na úrovni, kterou hodnotím v uvedených souvislostech jako výbornou. Vyzdvihnout musím také důkladnost i samostatnost autorky. První atribut se projevil v heuristické fázi a druhý zejména ve finální fázi zpracovávání a kompletace textu. Na práci se také projevil pozitivně celkový čas, který diplomantka úkolu věnovala. Je to patrné i z rozsahu práce, který je nadstandardní.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou výborně (1).

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
--------------------	------------------------	------------------	----------------------

V Českých Budějovicích dne 15. 5. 2010

.....
Podpis vedoucího diplomové práce

17 Termín *pašerování* spíše pašování; poslední věta v posledním odstavci - skladba věty
22 definice cizince je sice obtížná k pochopení už v citovaném zákoně, ale v odstavci na str. 22 je zřejmě nepřesná.

23 Poznámka č.12 zřejmě totéž

27 teoretické zdůvodnění marxistické politické ekonomie pro migraci poněkud logicky neúplné a Teorie dvojího trhu - nepřesnost ve vymezení poptávky po pracovní síle.

34 Pro Českou republiku tento trend (migrace) nemusí přinášet zákonitě problémy, neboť migrace má, jak již bylo zmíněno, pozitivní vliv na demografickou strukturu populace, splňuje některé potřeby trhu a tím zlepšuje příjmové stránky ekonomiky země.

39 přínos imigrantů pro státní rozpočet - chybná formulace; oddělení vsuvky "a to především" čárkami; nejednotnost v používání termínů zde i v celé práci: pracovní síla, pracovník (imigrant), práce (jako nabízená služba imigranta) a práce jako poptávka po pracovnících ze strany firem etc.

42 a v celé práci opět sjednocení označení pro společenské systémy zemí, které patřily po 2. svět. válce do tzv. Východního bloku (komunismu, socialismus, komunistický režim, post-komunistické státy atd.)

46 název Napy 1 zjevný přepis

48 Smysl prvního odstavce?

49 Termín *pochody smrti* zřejmě nesprávně užitý

50 Celá pasáž kapitoly 3.2.1 *Německo* je velmi komplikovaná předmětně i slohově, některé problémy jsou nesprávně vyloženy (na této straně např. problém tzv. Totaleinsatz). Jistě stálo za úvahu tuto partii výrazně redukovat; termín Postupimská konference a na něj navazující text.- vhodnější formulace

58 čárka před avšak

59 Pokud autorka zamýšlela dělat výběr nejdůležitějších evropských migračních destinací, rozhodně měla věnovat více pozornosti aktuálním otázkám migrace ve Velké Británii. Severské destinace zde pak scházejí vůbec

59 Vazba mezi textem na této straně a předešlou podkapitolou! "Neslovanské menšiny, Němci a Maďaři, byly podle plánů českých a slovenských politiků mezi léty 1945-47, hromadně vysídleny." - podle jakých plánů? Může to diplomantka blíže objasnit?

61 smysl poslední věty prvního ho odstavce na této straně?

77 do konce 2. svět. války; od konce

80 Bulharsko a Rumunsko vstoupily

84 Z pozitivního hlediska emigrace snižuje

nezaměstnanost ve vysílající zemi a pomáhá řešit nezaměstnanost v přijímací zemi, zároveň je posilou v rámci demografické oblasti.

85 postkomunistická

85 čárky, termín víceméně(86)

86 stavba věty v prvním odstavci a dále výraz nemělo žádné klasické migranty

celá strana 86 - trochu problém kdo komu pomáhal, jaký trh práce? zbytek 60 tis. minus 1,3 tisíc jsou nelegální přistěhovalci?

90 Graf č.3 Chybně počet obyvatel (v produktivním věku?)

90 údaje končí u roku 2004, ale dostupné jsou rozhodně i v dalších letech ve zdrojích ČSÚ nebo MPSV Autorka se hodně opírá o publikaci Horákové, ale mohla doplnit i z jiných zdrojů

91 Struktura cizinců podle délky pobytu je v Tabulce 5, ne v Tabulce 4
124 smysl věty? a další chyby

125 !Veškeré soustředění podnikatelského, ale i kulturního života
je ve velkoobchodu Sapa v pražské Libuši.! co tím autorka mínila?

131 Ze Zákona o zaměstnanosti, nikoli Zákonu
134 čárka před spojkou či v poměru slučovacím
136 čárka před vedlejší větou

K lednu roku 2010 Ministerstvo práce a sociálních věcí udávalo
222 719 zaměstnaných cizinců. Z toho 43,1 % představovali občané Slovenska
(95 959 osob), dále 24,4 % tvořili občané Ukrajiny (54.303 osob) a 9,0 %
občané Polska (20 128 osob). K únoru 220 468 a nejnovější data z března 2010
udávají 219 442 zahraničních pracovníků, viz *Graf 26*. [94]

Nejvyšší počty cizinců evidovaných úřady práce zaujímají občané Slovenska (98 192, 42,6 %), Ukrajiny (57 478, 24,9 %) a Polska (20 278, 8,8 %).
U cizinců živnostníků se situace mírně liší. První místo, již dlouhodobě, zaujímají občané Vietnamu (35 590, 40,6 %), následují občané Ukrajiny (26 223, 29,9 %) a na třetím místě
figurují občané Slovenska (9 865, 11,2 %). [78]